DİRİLİŞ
ERTUĞRUL

TEKDEN FİLM

TRT

GENÇ HAYAT

DİRİLİŞ
ERTUĞRUL

Kitap adı: Diriliş Ertuğrul

Yazar: Ali Zengin
Editör: Öznur Çokcanlı
Yayın Koordinatörü: Erol Şahnacı
Kapak Tasarım: Enis Ak
İç Tasarım: Zeynep Bayrak

Genç Hayat Yayınları: 240
ISBN: 978-625-447-188-9

Genç Hayat Yayınları, Hayat Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.
Yayınevi Sertifika No: 75092

Baskı Yeri ve Tarihi: İstanbul, 2024
Baskı - Cilt:
Alioğlu Matbaacılık
Orta Mahalle Fatin Rüştü Sokak No: 1/3-A
Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (0 212) 612 95 59
Sertifika No: 45121

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3
Fındıkzade - Fatih / İstanbul
Tel: 0212 613 11 00 GSM: 0530 259 80 96

www.genchayat.com.tr
editor@genchayat.com.tr
Genç Hayat Yayınları

© 2023, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.
Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak *Hayat Yayınları*'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

DİRİLİŞ
ERTUĞRUL

ALİ ZENGİN

TEKDEN FİLM

GENÇ HAYAT

TRT

1. Bölüm

OKUN UCUNDAKİ CEYLAN

Bozkırın ortasında kış aylarının yaklaşmaya başlamasıyla birlikte karanlık, her zamankinden daha yoğun bir hâl almaya başlamıştı. Bu karanlık, umutsuz bir bekleyişin gölgesi gibiydi. Anadolu bozkırının ortasında irili ufaklı tüm obalarda yaşayanlar, başları elleri arasında derin derin düşünüyorlardı. Herkes aynı sorunun cevabını beklerken ne çare ki bu soruya cevap verecek biri, bir türlü çıkmıyordu.

Ta Orta Asya'dan yola çıkan, yüzlerce yıldır göç eden, vardıkları her menzili vatan bilen ancak hiçbirinde kalıcı olmayan **Türklere neresi, ne zaman vatan olacaktı?** Bu uğurda binlerce can heba olup giderken kalanlar, bir vatan için yanıp tutuşuyor ve binlerce canı daha toprağa vermekten çekinmiyorlardı. Büyük umutlarla gelinen Anadolu bozkırları, yaşanılan binbir güçlüğün ardından adım adım vatana dönüşse de son zamanlarda Selçuklu'nun perişan hâli, bu vatan bilinen cennet yeri de büyük tehlike altına sokmuştu.

Orta Asya'nın bozkırlarından yola çıkan ve atlarının üstünde önlerine gelen her yeri kırıp geçiren, kırıp geçir-

mekle kalmayıp geçtikleri yerde ot dahi bitmemesi için talan eden Moğollar; şimdi vatan bilinen bu toprakların üstünde yalın kılıç cirit atıyorlar, obaları basıyor, cana kıyıyorlardı. Vatan bilinen yerde, vatan için can verenler ise bu yurdu da kaybetmenin derin telaşını ta yüreklerinde hissediyorlardı.

Selçuklu'nun toprağında kendilerine yer gösterilen ve burada yazlayan dört yüz çadırlı Kayı Obası, şimdilerde yeni yurt için büyük bir arayış içindeydi. Yaylakları tamamdı da kışlakları yoktu. Kış geliyordu ve hayatlarına hayat, canlarına can katan ve tek geçim kaynakları olan sürüleri günden güne zayıflıyordu. Karınları içe çökmüş hayvanlar, yiyecek bir ot bile bulamadıkları için kupkuru topraklarda geziyordu. Bu durumdan en çok sürülerin çobanları, bir de dört yüz çadırın beyleri endişe duyuyordu. Çobanlar her gün yeni bir umutla başka bir yöne götürdükleri sürüleri yine doyuramadan geceliyorlardı. **Artık bıçak kemiğe dayanmış, yaz için geldikleri bu yaylak kendilerine mezar olmaya başlamıştı.**

Kayılar ne karar verecekti? Karanlığın tüm Selçuklu ufkunu kapladığı ve her yerden acı haberlerin geldiği, acıların katlanarak arttığı bu zulmetin en koyu noktasından bir çıkış yolu bulabilecekler miydi? Işık ne yandaydı ve dahası ışığa yürüyebilecekler miydi? Kendilerini, dahası çocuklarını, torunlarını nasıl bir gelecek bekliyordu? Bu geleceğin içinde bir yurt var mıydı yoksa bu göçerlik kaderleri olup ilelebet sürecek miydi?

Beyler kara kara düşünüyor; bir çıkış, bir çare arıyorlardı. Beyler dertliydi, dahası bu büyük yükün altında ezim ezim eziliyorlardı. Verecekleri karar, yüzlerce yıldır verdikleri kararın ya bir benzeri olacak ve yine bir göç dalgasıyla geçici bir yurt bulacaklar ya da artık bu çağlar aşan göçe dur diyecekler ve kendilerine kalıcı bir yurt bulacaklardı. Verecekleri karar ya Kayıların ilelebet var olmasını sağlayacak ya da bozkırın ortasında dağılıp sahipsiz, adsız birer mezar olmalarına neden olacaktı.

Yurt... Vatan... Ne büyülü kelime!

Ak sakallısından ağzı süt kokan bebeğine, yalın kılıç at süren alpinden, al yanaklı gonca kızına kadar bütün Kayıların aklında ve yüreğinde aynı kelime, aynı umutla yer etmişti. Yurt belleyecekleri, yaz kış ekip sürecekleri, derelerinde sulara dalacakları, kışlarında ava çıkacakları, yazlarında kavrulacakları bir vatan… Obada sabaha uyanan her bir Kayı'nın aklında vatan vardı artık. Yurt diyecekleri bir toprak, ölülerinin yerini bilecekleri bir vatan... Artık herkes bunu istiyordu da öncelik şimdilerde daha acil olan bir kışlak bulmaktı. Ne yana gidecekti dört yüz çadırlık Kayı Obası? Kayı Beyi Süleyman Şah neye karar verecekti? Tüm oba bunu bekliyordu ne zamandır.

Bundan böyle bu çorak topraklardan göç etme vakti gelmişti. Bu artık bir var olma, hayatta kalma hâlini almıştı. Her yerde binbir tehlike kol geziyordu. Birkaç bin

Kayı, yağmacı ve kıyıcı Moğollara karşı durabilir miydi? Ne kadar karşı koyabilirlerdi? Üstelik Anadolu bozkırlarında sadece Moğollar değildi tehlike. Selçuklu'nun zayıflamasıyla yeniden azmaya başlayan Tapınak Şövalyeleri de iyice gemi azıya almış ve her fırsatta sadece Kayılara değil, tüm Türklere ve Müslümanlara saldırmaya başlamışlardı. Tapınakçılar bir yanda, Moğollar öbür yanda, kuraklık ve kıtlık diğer yanda… Bu durum mengene gibi sıkmaya başlamıştı Kayıların yüreğini.

…

Bozkırın ortasında zarif belli, çevik ayaklı bir ceylan bir o yana, bir bu yana deli gibi koşuyordu. Yüreği pır pır atarken peşindeki atlılardan kurtulmak için şaşırtıcı manevralar yapıyor ancak bir türlü bu inatçı atlılardan kurtulamıyordu.

Elindeki oku her an atmaya hazır şekilde duran öndeki atın binicisi Ertuğrul, günler sonra karşılarına çıkan bu avı kaçırmak niyetinde değildi. Zaten bugüne kadar peşine düştüğü hiçbir av kurtulamamıştı elinden. Ancak bu ceylan fazla mı atikti ne? Bir saattir dağ tepe peşinden koşsalar da ceylan en ufak bir yorgunluk belirtisi göstermemişti. Ertuğrul yol arkadaşlarından iyice uzaklaşmıştı. Farkında değildi ancak obadan da epey uzaktaydı. Bu tenhalıkta başına bir şey gelse kimsenin haberi olmazdı.

Ertuğrul son bir atak yaparak atını mahmuzladı. Bu sefer ceylanın şansı kalmamıştı. Zaten bir süredir zayıflayan adımları, narin bedenini taşıyamaz hâle gelmişti. Ertuğrul için artık karar zamanıydı. Ya oku bırakacaktı ya

da ceylanı... Ertuğrul atının üstünde dörtnala koşarken yayının kirişini gerdi, gerdi, gerdi… Adımları zayıflayan ceylan tam okunun ucundaydı. Yorgunluktan titreyen ceylan sert bir manevra yaptı ve ağaçların arasına daldı. Ertuğrul da ceylanın peşindeydi. İnatla oku salmıyor, ceylanı yordukça yoruyordu. Ertuğrul atının üstünde nefes nefese söylendi:

– Hadi artık yettin gayrı! Bırak kendini. Bil ki sen, sana emanet edilen canın hakkını bihakkın verdin. Artık kadere teslim olma vaktidir.

Ertuğrul için artık zaman durmuş gibiydi. Sanki atı, ağır çekimde koşuyor; ceylan da atik adımlarla ağır çekimde manevra yapıyordu. Ertuğrul ceylanın bacaklarındaki her bir kasın hareketini; gerilişini, kendini serbest bırakışını anbean seyrediyordu. Daha önce de yüzlerce kez ava çıkan Ertuğrul ilk kez böyle bir şey yaşıyordu.

Ertuğrul yayın kirişindeki oku bırakmaya hazırlanırken bir ağacın ardında, bir hareket fark etti. Bir andı, sadece bir an… Belki de saniyenin onda biri... Ama o an; bütün bir avı, ceylanın ölümle yaşam arasındaki durumunu, Ertuğrul'un avdan eli boş dönmesiyle ceylanla dönmesi arasındaki farkı ve dahası dört yüz çadırlık Kayı Obası'nın geleceğini belirledi. Zamanın durduğu o anda

Ertuğrul ani bir kararla ve sert bir hareketle okunu ağaçların arasındaki hedefe attı.

Ceylan bu ana şahitti; dağlar, taşlar, bozkır, ağaçlar ve dahası okun yardığı hava bu ana şahitti. Ceylan ne olduğunu anlamadığı bu duruma şaşkınlıkla bakarken ok uçtu ve ağaçların arasında genç bir kıza saldıran Tapınak Şövalyesi'nin boynuna saplandı. Zamanın, anın küçücük bir dilimiydi bu yaşanılan. Ceylan kendisi yerine ortaya çıkan yeni avın yere düşüşüne ve avcısının kendisinden vazgeçen gözlerine baktı. Bu durum bacaklarına kuvvet salmıştı. Çevik hareketlerle ağaçların arasına daldı. Uzaklaşırken bir an durdu ve yeniden baktı. Avcısı, yeni avına giderken ceylan, en azından bir gün daha yaşama hakkını elde etmişti.

Ertuğrul bilirdi ki bu anlar kararlı olma anlarıydı. Karar verildi mi gerisi düşünülmezdi. Ucunda ölüm de olsa düşünülmezdi. Ertuğrul da böyle bir karar vermiş ve günlerce sürdürdüğü avından vazgeçerek bir bilinmeze okunu bırakmıştı. Bilinmez nelere gebeydi, bunu sadece zaman gösterecekti. Okunu kime atmıştı, attığı ve vurduğu okun hedefi neden genç kıza saldırıyordu, genç kız bir başına bu ormanlık alanda ne yapıyordu, dahası kimdi ve gerçekten de yalnız mıydı?

Atının gemini hedefe yönlendiren Ertuğrul, şahin bakışlarla etrafı tararken ağaçların arasında bir Haçlı artığı daha gördü. Hiç düşünmeden hazırda tuttuğu bir diğer oku, Haçlı artığına salarken bu sefer başka bir yerden üstüne yalın kılıç gelen üç şövalye fark etti. Yayını bırakıp kılıcını çeken Ertuğrul kavganın zor olacağını anladı.

Üç şövalyeye karşı bir başınaydı. Arkadaşları kim bilir neredeydi şimdi? Ertuğrul yalnızdı. Yalnızdı ama korkmuyordu. Atının gemini kastı ve gelenleri karşılamaya hazırlandı. Bu sırada Haçlıların saldırdığı genç kız, bu kanlı mücadeleyi seyretmeye koyulmuştu. Ertuğrul, üç Haçlıdan kendisine ilk saldıranı kolay avladı. Üzerine deli gibi at süren Haçlı artığını, çevik bir hareketle atının üzerinden yana eğilip ikiye biçti. Haçlı artığının bedeninin yarısı yere düşerken at üzerinde kalan yarısı, atla beraber uzaklaştı. Ertuğrul kılıcının keskinliğine ve çeliğinin sertliğine hayran olmuştu:

– Var ol demirci, çeliğe su veren ellerin dert görmeye!

Kalan iki şövalye aynı anda saldırıya geçti. Ertuğrul karar vermeliydi. Hangisini karşılayacaktı? Hangisini karşılarsa karşılasın, öbür taraftan açık verecekti. Daha fazla düşünmedi:

– Ya Hakk!

Ertuğrul, tam şövalyelerden birine saldıracakken ıslık sesi duydu. Tanıyordu bu sesi. Aylarca verilen emeğin ardından sadakta yer alan ve hedefini sabırla bekleyen bir Kayı okunun havayı yararken çıkardığı sesti bu. Ok, Ertuğrul'un bakışları altında uçtu ve kendisine doğru at süren şövalyenin zırhının en zayıf yeri olan boyun kısmından girdi. Şövalye yere düşerken atı hızını alamayarak koşmaya devam etti ve geçip gitti Ertuğrul'un yanından.

Ertuğrul diğer şövalyeyi karşılamaya dönerken adamın atını geriye çevirdiğini, dörtnala kaçtığını gördü. Ertuğrul etrafa bakınırken yanına alpleri geldi. Gözleri şimşek gibi çakan alpler, hemen etrafa bakınmaya başlarken Ertuğrul da uzaktan kendisine bakan genç kızın yanına at sürdü. Genç kız olan bitenin her anını kımıldamadan seyretmişti. Ertuğrul yaklaşırken de hiç kıpırdamadı.

– Bir şeyiniz yok ya? Yaralanmadınız ya?

– Yok bir şeyim. İyiyim, sağ olun. Canımı kurtardınız.

Ertuğrul, genç kızla konuşurken ağaçların arasından bir adam ve bir çocuk çıktı. Adam ve çocuk etrafa korkuyla bakıyorlardı. İkili, çekingen bir şekilde genç kıza yaklaşırken Ertuğrul da tedirgin ve hazır bir hâlde gelenleri bekliyordu. Eli kılıcının kabzasında, temkinli ve tetikteydi.

– Babamla kardeşimdir.

– Kimsiniz, buralarda ne ararsınız?

Ertuğrul'un sorusu havada kaldı. Karşısındakilerden ses seda çıkmıyordu. İlginçtir ki ormandaki kuşların, böceklerin ve dahi tüm canlıların da sesi kesilmiş gibiydi. Ertuğrul, gözlerini genç kıza dikmiş bir cevap bekliyordu. Sorunun muhatabı genç kızdı ancak babası yanıtladı:

– Sağ olun, var olun. Allah çıkardı karşımıza sizi. Canımızı kurtardınız. Bu uğursuzlar birden çıktı karşımıza. Siz olmasaydınız…

– Estağfurullah… Daha alacak nefesiniz, yiyecek lokmalarınız varmış.

Tekrar bir sessizlik oldu. Ertuğrul, Haçlıların neden saldırdığını merak ediyordu. Dahası bu üç kişi ormanda ne arıyordu? Ertuğrul gözlerini onlara dikmiş, verilmeyen cevabı ararken alpleri de etrafı güvene almıştı. Ertuğrul sorusunu yineledi:

– Kimsiniz, buralarda ne ararsınız?

Artık bir yanıt verilmeliydi. Genç kız, babasına baktı. Babası başıyla onayladıktan sonra konuştu:

– Biz, Alî Selçuklu Hanedanı'ndanız. Bu gördüğün kişi babam, Şehzade Numan'dır. Diğeri de kardeşim Yiğit'tir. Selçuklu Sarayı'ndan kaçarız.

Ertuğrul Bey, şaşırmıştı. Demek karşısındaki bu genç kız, saraylı bir melikeydi. Diğerleri ise Selçuklu şehzadeleriydi. Söz sırası Şehzade Numan'a geldi:

– Sağ olun… Beni ve ailemi kurtardınız. Bu iyiliğiniz karşılıksız kalmaz. Bunun karşılığını misliyle öderim size.

Ertuğrul artık zihnini toparlamıştı. Şehzade Numan'ı başıyla selamlayarak konuştu:

– Bizim karşılık beklediğimiz yoktur. Töremiz zorda kalana el uzat der. Hele hele bir Haçlı, bir hatuna saldırıyorsa bunun ötesi yoktur. Bize de bir borcunuz yoktur.

…

Gece çökerken çobanlar yine başları önde, düşünceli bir şekilde obaya girdiler. Sürüler yine aç kalmış, yine karınları içe çökmüştü. Otağının önünde sürünün bu hâlini seyreden **Süleyman Şah düşünceliydi:**

– Bir çare bulmak gerek. Yoksa koca oba heba olup gidecek.

Süleyman Şah'ın yanındaki beyler de düşünceliydi. Herkes batan güneşe doğru bakıyordu ama kimse o an güneşi görmüyordu. Hepsinin aklında bu kıtlıktan ve kapıdaki bu kıştan nasıl kurtulacaklarının ağırlığı vardı. Bir çare olmalıydı ama ne? Her yan çapulcu doluydu. Moğollar her yana ateş yağdırıyor, kılıç artığı şövalyeler Selçuklu'nun zor durumunu fırsat bilerek obaları ve köyleri basıyordu. Üstelik Selçuklu Sultanı'nın kendilerine yazlamaları için verdiği bu yaylakta artık hayat kalmamıştı. Sadece sürüleri için değil, kendileri için de...

Süleyman Şah büyük bir yükün altındaydı. Ta Orta Asya'dan getirdiği Kayılar, hiç bu kadar zorda kalmamıştı. Bey olarak bir çare bekliyordu hepsi kendisinden; çare bulmalıydı. Beyin görevi neydi ki? Şölenlerde av etleri yemek mi, köpüklü buz gibi ayranlar içmek mi, birbirinden cengâver yiğitlere kılıç bağlamak mı, düğünlerde hayırlı nesiller vermesi için Ulu Yaradan'a yakarmak mı? **Neydi beyin görevi?**

– Bey, bey ola ki peşine taktıklarını selamete çıkara.

Güneş ufukta batarken obayı da bir sessizlik kaplamıştı. Artık tüm Kayı çadırlarına çekilmeye, gelen geceyi karşılamaya hazırlanıyordu. Bir koca gün daha bitmiş, umutlar bir gün daha ötelenmiş, karanlık bir gün daha koyulaşmıştı. Herkes çadırında, çoluğu çocuğuyla Ulu Yaradan ne verdiyse yerken Süleyman Şah otağının önünde dimdik durmuş, bir mermer gibi kımıldamadan

ufka bakıyordu. Ufka bakıyordu da ufku görmüyordu. Batan güneş Süleyman Şah'ı ta eskilere götürmüştü; akın akın yollarda geçen çocukluk günlerine… Ömrü boyunca at üstünden inmemişti. Ömrü ya at üstünde ya da savaş meydanlarında geçmişti. Artık kalan ömrünü dört yüz çadırdan oluşan obasının selamet içinde yaşadığını görerek geçirmek ve canını huzur içinde Ulu Yaradan'a teslim etmek istiyordu. Bu dünyada görüp göreceği her şeyi görmüş, alıp alacağı her şeyi almıştı. Geriye tek bir hedefi kalmıştı: Obasına bir yurt bulmak. Ancak bu nasıl olacaktı? Nelere mal olacaktı? Obası nasıl bir imtihanın içinden geçecekti? Menzile varabilecek miydi?

Ufuktaki güneş, geceye kayarken Süleyman Şah'ın içini bir sıkıntıdır kaplamıştı. Sıkıntısı, yüreğini bir mengene gibi sıktıkça sıkıyordu:

– Hayır ola, hayırlara çıka…

Süleyman Şah dönüp otağına girecekti ki obanın girişindeki kösler vurmaya başladı. Bu vuruş şekli Ertuğrul'un döndüğünü haber veriyordu. "İki gözümün çiçeği" diye sevdiği oğlu dönmüştü.

Ertuğrul'u çok severdi Süleyman Şah. Diğer evlatlarını da severdi ya… Sungur Tekin, Gündoğdu, Ertuğrul ve Dündar… Her birini severdi Süleyman Şah ama Ertuğrul'u bir başka severdi. Ertuğrul deli dolu, hırçın, kabına sığmayan, cengâver ruhuyla daha bir başkaydı. Gündoğdu ise tam bir akıl timsaliydi; olgun, kararlarında yanlış-

sız ama daha az heyecanlı… Sungur Tekin yiğit bir akil adam, Dündar ise aldığı tüm görevleri layığıyla yapmaya çalışan en küçük oğluydu.

Ertuğrul ve alpleri ağızlarından köpükler saçan atlarının üstünde dimdik obaya girdi. Tüm oba, çadırlarından dışarı çıkmış, gelenlere bakıyordu. Öyle ya, Ertuğrul ve alpleri avdan dönüyordu. Tam bir haftadır avdaydılar. Avdan dönüş, obanın ertesi gün şölen yapacağını gösteriyordu. Ancak bir gariplik vardı bu gelişte. Daha önceleri yedek atların üzerinde avlanmış ceylanlar, geyikler, tavşanlar olurdu; şimdi ise bilmedikleri üç yabancı vardı. Herkes şaşkın şaşkın bakarken obanın ileri gelenleri Süleyman Şah'ın otağının önünde toplandı. **Süleyman Şah, kararlı duruşuyla Ertuğrul'a bakarken yanındaki Gündoğdu şaşkındı:**

– Hayır ola, bunlar da kim ola ki?

Başka bir bey şöyle dedi:

– Belli ki yarın şölen olmayacak.

Obanın ileri gelenlerinden olan ve Süleyman Şah'ın ta çocukluğundan itibaren yanında bulunan arkadaşı, sırdaşı, candaşı Kurtoğlu yüzünü ekşitti:

– Hayır değildir bu Gündoğdu… Heç hayır değildir.

Ertuğrul atından atladı. Babasının elini öptü, abisine sarıldı. Ulukları baş eğerek selamladı. **Süleyman Şah, babadan öte bey olarak baktı Ertuğrul'a:**

DİRİLİŞ ERTUĞRUL

Orta Asya bozkırlarından yola çıkan ve atlarının üstünde önlerine gelen her yeri yakıp yıkan Moğollar; şimdilik vatan olan bu toprakların üstünde yalın kılıç cirit atıyorlar, obaları basıp canlara kıyıyorlardı.

Selçuklu'nun toprağında kendilerine yer gösterilen ve burada yazlayan dört yüz çadırlı Kayı Obası, artan Moğol baskısından dolayı yeni yurt için büyük bir arayış içindeydi. Artık bıçak kemiğe dayanmış, yaz için geldikleri bu yaylak kendilerine mezar olmaya başlamıştı.

Kayılar ne karar verecekti? Her yerden acı haberlerin geldiği bu ortamda bir çıkış yolu bulabilecekler miydi? Kendilerini, dahası çocuklarını, torunlarını nasıl bir gelecek bekliyordu? Bu geleceğin içinde daimi bir yurt var mıydı yoksa bu göçerlik kaderleri olup ilelebet sürecek miydi?

İşte böyle bir zamanda kendilerine sadece bir yurt arayışında olan Kayılar, aslında yüzyıllar boyu devam edecek olan bir imparatorluğun temellerini de atıyorlardı.

Hayat Yayın Grubu
www. genchayat.com.tr
Genç Hayat Yayınları

9 786254 471889

TRT
TEKDEN FİLM
TRT MARKET